

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

Обяснителна записка към баланса на Националния осигурителен институт - ДОО
към 30 юни 2017 година

Националният осигурителен институт (НОИ) е бюджетна организация. Функциите и основните му дейности са уредени с Кодекса за социално осигуряване и Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване (ДОО) за съответната година.

Балансът на НОИ към 30.06.2017 г. е изготвен в съответствие със Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г. на Министъра на финансите, Указания на Министерство на финансите (МФ) ДДС № 20/2004 г., ДДС № 6/2008 г., ДДС № 14/2013 г., ДДС № 01/20.01.2017 г. относно изготвянето и представянето през 2017 г. на месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства и ДДС № 04/28.06.2017 г. относно изготвянето и представянето на тримесечните отчети за касовото изпълнение, на оборотните ведомости и друга отчетна информация към 30.06.2017 г., на бюджетните организации.

Отчетността в системата е съобразена с изискванията на Закона за счетоводството, Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, Закона за публичните финанси (ЗПФ), Сметкоплана на бюджетните организации (СБО), Счетоводната политика на НОИ, утвърдени вътрешни правила и други нормативни актове, касаещи отчетността на бюджетните организации. Считано от 01.01.2017 г. със заповед на Управителя на НОИ № 10-16-40-5/03.01.2017 г. е утвърдена Счетоводна политика на НОИ за 2017 г. В Счетоводната политика са разписани текстове, свързани с начисляването на амортизации от 2017 г. Съгласно чл. 67, ал. 1 от ПМС № 380/2015 на Министерски съвет за изпълнение на Държавния бюджет на Република България за 2016 г., бюджетните организации следва да предприемат необходимите действия за преминаване към отчитане на начисляването на амортизации на нефинансовите дълготрайни активи. С указание ДДС 05/30.09.2016 г. на Министерство на финансите се регламентира начисляването на амортизации в отчетността на бюджетните организации от 01.01.2017 г. За счетоводното отчитане на начислените амортизации в Сметкоплана на НОИ са създадени сметки от подгрупа 603 за отчитане на начислените разходи за амортизация за съответния период и сметки от група 24 за отчитане на акумулираната амортизация. Разходът за амортизации се начислява в отчетната група (стопанска област), където е позициониран активът към датата на стартиране на начисляването на амортизации. В стопанска област „Сметки за средства от Европейския съюз” не се начисляват амортизации.

Приходите и разходите на НОИ се формират на касова основа по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация за съответната година и се отчитат в съответствие със сметкоплана на бюджетните организации по сметките от раздел 6 и 7. Счетоводните записвания на стопанските операции се осъществяват в хронологичен ред и синхронизирано на синтетично и аналитично ниво. Счетоводната дейност в НОИ се осъществява чрез двустранно счетоводно записване. Използва се единен за цялата система на НОИ web базиран счетоводен програмен продукт “Торнадо”.

Дълготрайните материални активи (ДМА) се признават за такива, когато са изпълнени следните условия: първо - отговаря на определението за ДМА, второ - стойността на актива може надеждно да се изчисли, трето - организацията очаква да получи икономически изгоди, свързани с актива. Това е възможно и в случаите, когато един ДМА се състои от разграничими съставни части, които отговарят поотделно на критериите за признаване на ДМА. Съгласно утвърдената си Счетоводна политика, НОИ възприема 700 (седемстотин) лева без ДДС за стойностен праг на същественост, под който съответните новозакупени активи, независимо, че могат да се използват дългосрочно, се отчитат като текущ разход при предаването им в употреба и се завеждат аналитично по задбалансова сметка 9909 "Активи в употреба, изписани като разход", когато единичната им стойност е над 150 (сто и петдесет) лв. без ДДС като се допуска и завеждане под тази стойност в единични случаи. Компютърните конфигурации и други подобни взаимосвързани активи се признават за ДМА, когато стойността на цялата конфигурация надвишава 500 (петстотин) лв. без ДДС. В тези случаи съществените елементи (компютър и монитор) се завеждат като ДМА, независимо, че тяхната индивидуална стойност може да е под минималния праг. Текущо придобитите през годината активи със стойност под фиксирания праг на същественост се отчитат като краткотрайни материални активи (материални запаси). За нематериалните дълготрайни активи в НОИ се прилагат същите прагове на същественост, с изключение на програмните продукти и лицензиите за програмни продукти, които се признават за дълготраен актив, независимо от цената на придобиване.

Дълготрайните материални активи, закупени от външен доставчик първоначално се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена и разходите за привеждане на актива в подходящ за ползване вид. ДМА, получени в резултат на безвъзмездна сделка се завеждат по цена, предоставена от прехвърлителя или по справедлива цена, а при констатиране на излишъци в резултат на проведена инвентаризация, активите се оценяват по справедлива цена.

В случаи на вътрешно прехвърляне на активи (включително и материални запаси) се използва сметка 4500 "Вътрешни разчети", която се приключва в края на годината със счетоводна сметка 1001 „Разполагаем капитал“ в отчетна група „Бюджет“.

За да се спазят принципите на Закона за счетоводството за документална обосновааност на стопанските операции и точна информация за имущественото и финансово състояние на организацията, за вярно отразяване на оборотите по сметка 4500 "Вътрешни разчети" в ЦУ и ТП на НОИ при договори, съгласно които доставката е по ТП на НОИ, а плащането се извършва от ЦУ на НОИ, на база протоколите за получаване на активите и материалите от доставчиците в ТП на НОИ се издават актове за приемане на ДМА/складови разписки. Въз основа на тези протоколи активите и материалите се завеждат като чужди активи по задбалансови сметки. Балансовото завеждане на получените в ТП на НОИ активи и материали следва да се извършва след получаване от ЦУ на НОИ на *протоколите за преместване на активи/складовите разписки за приемане/предаване на материални ценности*, тъй като в тези случаи доставката по ТП изпреварва плащането. След заплащане количеството се изписва от ЦУ на НОИ и се дебитираща сметка 4500 "Вътрешни разчети", а при получаване на актовете/складовите разписки в ТП на НОИ със стойността на полученото количество следва да се кредитира сметка 4500 "Вътрешни разчети".

В случаите на безвъзмездно прехвърляне на активи и пасиви между НОИ и други първостепенни разпоредители с бюджет се използват сметките от група 76 "Прехвърлени обособени активи и пасиви между държавата, общините и други сектори на икономиката", а когато ДМА са предоставени на НОИ от други бюджетни организации за безвъзмездно ползване се спазват указанията дадени в т. 16.14 от ДДС № 20/14.12.2004 г. При предоставяне на ДМА за управление се прилагат разпоредбите на Закона за държавната собственост, Закона за общинската собственост и Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост. Спазват се указанията, дадени в т.

16.13 от ДДС № 20/14.12.2004 г., когато ДМА са предоставени от НОИ на небюджетни организации или физически лица за безвъзмездно ползване.

Активите, които се изписват на разход при тяхното придобиване – земи (с изключение на прилежащите към сгради и съоръжения земи), инфраструктурни обекти, активи с историческа и художествена стойност, активи, предназначени за специални дейности по отбраната и сигурността и книги за библиотеки, едновременно с това се капитализират (признават балансово) в отчетна група (стопанска област) „Други сметки и дейности”.

Отчитането на прилежащите към сгради и съоръжения земи, които също се признават балансово при тяхното придобиване, е чрез сметка 2010 “Прилежащи към сгради и съоръжения земи”.

Инвентаризация на дълготрайните материалните и нематериалните активи, инфраструктурни обекти, както и преглед за обезценката на нефинансовите активи съгласно изискванията на т. 36.1. от ДДС № 20/14.12.2004 г. се извършва веднъж на две години, доколкото МФ не е определило по-кратък срок. Инвентаризация на други активи в употреба, изписани като разход и стоково-материалните запаси се извършва всяка година. Извършва се също така и инвентаризация на вземанията и задълженията, като се изпращат писма до контрагентите за потвърждение на вземанията/задълженията.

За резултатите от инвентаризациите са съставят описи, сравнителни ведомости и протоколи, въз основа на които са отразяват в баланса констатираните липси и излишъци. За резултатите от инвентаризацията се изготвят протоколи. Всички липси и брак на материални запаси и други балансови активи, независимо от причината се отчитат чрез съответните сметки от подгрупа 699 “Намаление на нетните активи от други събития”. Извършването на разходите и приходите от ликвидация на ДМА се подчиняват на общите правила за отчитане и приключване на сметките за приходи и разходи. Разходите се отразяват в сметките от гр. 60 “Разходи по икономически елементи”, а приходите в сметките от гр. 71 “Приходи от продажби на активи и услуги и доходи от дялови участия”.

Текущо през годината не се извършва приключване на приходните и разходните сметки със сметки 1101 „Акумулирано изменение на нетните активи“ и 1201 „Изменение на нетните активи за периода“.

Възстановени приходи и разходи, включително и от предходни години, се отчитат в намаление на съответния параграф, по който първоначално са били отчетени.

За счетоводните документи в НОИ се спазва принципа на текущото начисляване. Разходи, отнасящи се за текущата година се начисляват за същата, дори когато разходно-оправдателния документ е издаден през следващата година.

През месец януари са сторнирани начислените към 31.12.2016 г. разходи за провизии на персонала по реда на СС 19 и т.19.7 от ДДС № 20/14.12.2004 г. по сметка 4230 “Провизии за бъдещи плащания към персонала“. Сторнирани са и начислените разходи за провизии за изплатени допълнителни възнаграждения (вкл. и припадащите се осигурителни вноски) през месец януари 2017 г., отнасящи се за 2016 г. През 2016 г за начислените по реда на т. 9 от ДДС № 01/23.01.2013 г. суми са взети съответните счетоводни записвания по сметка 4973 „Коректив за задължения към персонала - местни лица“ за възнагражденията и припадащите се осигурителни вноски съгласно т. 19.7.8 и т. 49.2 от указание на МФ ДДС № 20/14.12.2004 г. Сторнирани са начислените в сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица” разходи за 2016 г., платени през 2017 г. и начислените по сметка 4961 „Коректив за вземания от местни лица” вземания по фактури за 2016 г., приходите по които са постъпили през 2017 г.

Съгласно раздел V от ДДС № 14/30.12.2013 г. в баланса на НОИ към 31.12.2016 г. са отразени като коректив неусвоените суми от получени помощи и дарения от страната или от чужбина, отчетени текущо през годината като приход по сметките от

подгрупа 74 „Помощи и дарения от страната и чужбина“, които през месец януари 2017 г. са сторнирани.

В баланса на Националния осигурителен институт за ДОО към 30.06.2017 г. са включени следните отчетни групи:

- “Бюджет” код 1000;
- „Сметки за средства от Европейския съюз“ код 2000;
- “Други сметки и дейности” код 3000.

В обхвата на групата “Бюджет” се включват активите, пасивите, приходите и разходите, произтичащи от бюджетната дейност.

За тази отчетна група НОИ изготвя баланс на:

Национален осигурителен институт - Държавно обществено осигуряване - код 5500;
Национален осигурителен институт - Учителски пенсионен фонд (УчПФ) – 5591;
Национален осигурителен институт - фонд "Гарантирани вземания на работници и служители" (ГВРС) – 5592

Групата на СЕС включва аналогично същите елементи, но финансирани по силата на оперативни програми (съгласно ДДС № 6/2008 г.), международни проекти и програми, други средства от Европейския съюз, съответно отчитани се в посочената група.

Групата „Други сметки и дейности“ включва капитализация на ДМА, изписани на разход в отчетна група “ Бюджет”.

Всички второстепенни разпоредители с бюджет (ВРБ) в системата на НОИ изготвят самостоятелен баланс. Баланса на Националния осигурителен институт за ДОО към 30.06.2017 г. включва баланса на централно управление и 28 второстепенни разпоредители с бюджет. Съгласно чл. 30, ал. 3 на КСО, ръководителите на ТП на НОИ са ВРБ. НОИ има 28 ТП, които се намират във всички областни центрове, а именно в градовете: Благоевград; Бургас; Варна; Велико Търново; Видин; Враца; Габрово; Кърджали; Кюстендил; Ловеч; Монтана; Пазарджик; Перник; Плевен; Пловдив; Разград; Русе; Силистра; Сливен; Смолян; София-град; София-област; Стара Загора; Добрич; Търговище; Хасково; Шумен; Ямбол.

ОТЧЕТНА ГРУПА “БЮДЖЕТ”

I. АКТИВ НА БАЛАНСА.

Сумата в актива на баланса в раздел А. Нефинансови активи е в размер на 74 711 842 лв., която се разпределя както следва:

В група I. Дълготрайни материални активи (ДМА) е с отчетна стойност 71 474 559 лв. В сравнение с предходния отчетен период ДМА имат ръст на увеличение 911 154 лв. Структурата на ДМА е както следва:

1. *Сгради* с отчетна стойност 57 851 370 лв. По този елемент от баланса се наблюдава намаление спрямо предходния период в размер на 15 516 лв., формирано от безвъзмездно придобита сграда в ТП на НОИ – Бургас (+54 556 лв.) и отписани от ЦУ на НОИ сгради (-70 072 лв.) в „Св. Св. Константин и Елена“ поради събаряне.

2. *Компютри, транспортни средства и оборудване* на обща стойност 8 295 086 лв., в това число компютри и хардуерно оборудване на стойност 4 710 946 лв., други машини, съоразения, оборудване на стойност 2 906 111 лв., транспортни средства – 678 029 лв. По този елемент от баланса се наблюдава увеличение спрямо предходния период в размер на 923 903 лв. в следствие на **увеличение** в размер на 932 449 лв., формирано от закупени сървъри на стойност 633 180 лв.; изградено LED осветление на стойност 29 291 лв.; закупени климатици на стойност 119 939 лв.; обновяване, конфигуриране и разширение на хардуера на гласовата комуникационна система на стойност 46 314 лв; изградена пожаро – известителна инсталация на стойност 17 068 лв.; изградена система за контрол и сигурност на стойност 23 751 лв.;

закупен лек автомобил на стойност 54 360 лв., заприходен лек автомобил в ТП на НОИ - Видин, прехвърлени от ЦУ на НОИ на стойност 8 546 лв. и **намаление** в размер на 8 546 лв., формирано от предаден лек автомобил от ЦУ на НОИ на ТП на НОИ – Видин в размер на 8 546 лв.

3. *Стопански инвентар и други ДМА* на стойност 44 376 лв., с ръст на увеличение спрямо 2016 г. – 2 767 лв., формирано от закупено офис обзавеждане.

4. *ДМА в процес на придобиване* – 39 710 лв., като не е отчетено изменение спрямо предходния период.

5. *Земи, гори и трайни насаждения на стойност 5 244 017 лв.*, не е отчетено изменение спрямо предходния период.

В група **II. Нематериални дълготрайни активи** са отчетени 2 497 150 лв., с ръст на увеличение спрямо предходния период – 79 030 лв., формирано от обновяване, конфигуриране и разширение на софтуера на гласовата комуникационна система на стойност 53 830 лв. и разработване на нови функционалности за разширение на система ARIS на стойност 25 200 лв.

В група **III. Краткотрайни материални активи** са отчетени 740 132 лв. Увеличението спрямо предходния период е в размер на 82 418 лв. и се дължи основно на увеличение от закупени и изписани в употреба краткотрайни материални активи, горива, канцеларски материали и консумативи, хартия, консумативи и резервни части за хардуер и др. Материалните запаси се завеждат по доставна стойност, а отписването на стоково-материалните запаси при тяхното потребление се извършва по метода на средно-претеглената стойност. Спазени са изискванията, съгласно указания ДДС № 20/14.12.2004 г., на МФ, активите в употреба под прага на същественост да не се водят в баланса, като за целите на отчетността, същите се отразяват задбалансово.

В раздел Б. Финансови активи в баланса са в размер на 305 243 084 лв. и се формират от четири групи на раздела.

Първата отчетна група **I. Дялове, акции и други ценни книжа** е в размер на 59 942 000 лв. В тази отчетна група се отчита дяловото участие на НОИ в търговски дружества с държавно участие. Търговското дружество, в което НОИ има участие е „Профилактика рехабилитация и отдих“ ЕАД (ПРО ЕАД). Правата на Едноличен собственик на капитала се упражняват от Надзорния съвет на НОИ. През месец януари е изпратено писмо № 1029-40-550/19.01.2017 г. до ПРО ЕАД и въз основа на получена информация от дружеството, в баланса на НОИ към 31.12.2016 г. е отразена новата отчетна стойност на собствения капитал на дружеството в размер на 60 204 000 лв., като е увеличено салдото на сметка 5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“. През месец февруари сме получили Годишен финансов отчет към 31.12.2016 г. на ПРО ЕАД с размера на капитала и одиторски доклад. Нетното намаление в размер на 262 000 лв. е отразено по сметка 7171 „Дялово участие във финансов резултат на предприятия в страната с мажоритарно участие-нето“ в баланса на НОИ към 31.12.2016 г. Отчетната стойност на капитала към 31.12.2016 г. е в размер на 59 942 000 лв.

Във втората отчетна група **II. Вземания от заеми** НОИ няма отчетени стойности.

Отчетените средства в третата отчетна група **III. Други вземания** са в размер на 53 423 618 лв., или нетно увеличение спрямо предходния период от 20 024 517 лв., както следва:

Публични държавни/общински вземания – Вземания по наказателни постановления отразени в сметка 4301 „Вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни глоби и санкции“ и са в размер на 666 404 лв., като е отчетено намаление спрямо предходната година в размер на 7 589 лв. Към 30.06.2017 г. размерът на събираните от НОИ вземания по наказателни постановления е 66 348 лв.

Вземания от клиенти – 1 379 лв., или нетно намаление в размер на 343 068 лв. спрямо предходния отчетен период. В намалението на баланса са отразени начислените и постъпилите вземания от клиенти, отчетени по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната” и начислените и сторнирани корективи за вземания от клиенти, отчетени по сметка 4961 „Коректив за вземания от местни лица“.

Предоставени аванси в размер на 2 181 840 лв., като увеличението спрямо предходния отчетен период е в размер на 95 443 лв. Увеличението на средствата, отчетени от ЦУ и ТП на НОИ представлява закрити аванси, платени по сключени договори с доставчици, както и платени към 30.06.2017 г. аванси за разходи, съгласно ДДС № 3/2009 г.

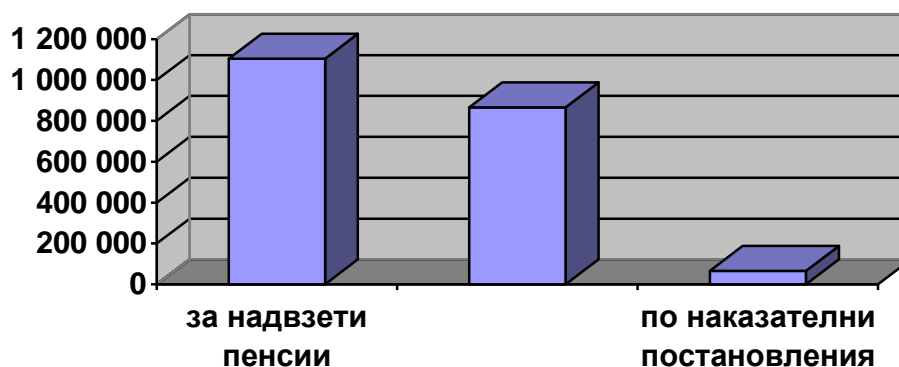
Подотчетни лица – 20 916 лв. или увеличение спрямо предходната година в размер на 20 916 лв., което е вследствие на предоставени аванси, отчетени по сметка 4261 “Вземания от подотчетни местни лица”.

Други вземания – 50 553 078 лв. или увеличение в размер на 20 258 825 лв., което се формира както следва:

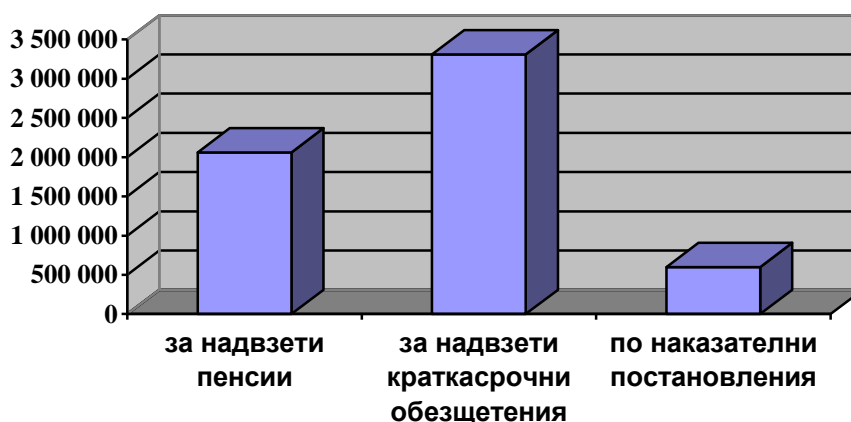
1. Във връзка с промените по т. 2, ал. 2, чл. 20 от Кодекса за социално осигуряване (обн. ДВ 106 от 2013 г. в сила от 01.01.2014 г.), касаещи вземанията, установени с разпореждания по ревизионни актове и изключването им от обхвата на средствата, отчитатани като приход по бюджета на НОИ, движението на средствата по вземания, установени с разпореждания по ревизионни актове се отчитат като “възстановен разход” за съответния фонд, от който е изплатено обезщетението. Вземанията от главници по разкрити надвзети пенсии са отразени в сметка 4279 „Вземания за възстановяване на пенсии”. Към 30.06.2017 г. остатъкът от начислени и несъбрани главници по надвзети пенсии е 3 165 692 лв., като размера на главниците за събиране от НОИ е 1 104 716 лв. Вземанията по надвзети социални плащания за неправомерно получени обезщетения за безработица и временна неработоспособност са отразени в сметка 4287 „Вземания за възстановяване на помощи и други трансфери към домакинства - местни лица” и са в размер на 4 176 788 лв., от тях главници за събиране от НОИ в размер на 866 843 лв. (Таблица 1). В същите счетоводни сметки са отразени и предадените за събиране от НАП вземания по главници, като за целта е въведена допълнителна аналитичност „вземания“, чрез която са диференцирани на вземания, събирани от НОИ и вземания, събирани от НАП. Вземанията, предадени за събиране от НАП са в размер 5 936 137 лв., в т. ч. надвзетите пенсии – 2 060 976 лв., наказателни постановления – 600 056 лв., обезщетения за безработица и обезщетения за временна неработоспособност – 3 309 945 лв. (Таблица 2).

Таблица 1

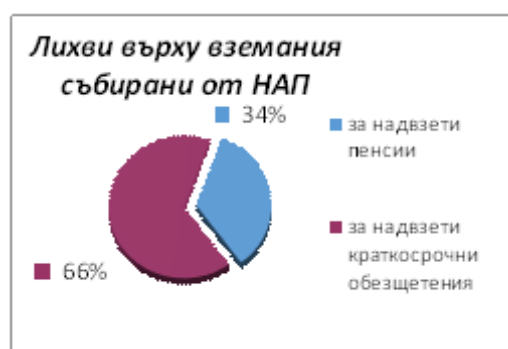
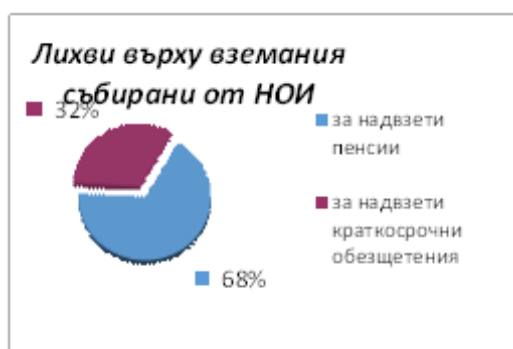
Вземания от главници, събирани от НОИ

Вземания от главници, събирани от НАП

2. Лихвите върху вземанията на НОИ са отразени в сметка 4871 „Начислени лихви върху други вземания от местни лица” и са в размер 8 721 460 лв. От тях за събиране от НОИ са 1 678 925 лв. (лихви по краткосрочни вземания – 544 302 лв.; лихви по надвзети пенсии – 1 134 623 лв.) и предадените за събиране от НАП са 7 042 535 лв. (лихви по краткосрочни вземания – 4 626 137 лв.; лихви по надвзети пенсии – 2 416 398 лв.).

3. В размера на вземанията в баланса на НОИ по сметка 4887 „Вземания от други дебитори - местни лица (приходно-разходни позиции)” са включени вземания по § 9 от ПЗР на КСО в размер на 2 467 648 лв., вземания по кредитни известия в размер на 20 861 лв., както и вземания по съставени ревизионни актове на прекратени осигурители във връзка с извършени разходи за окомплектоване на архивна документация – за приемане и съхранение на разплащателните им ведомости в размер на 17 751 лв. (10 753 лв. – събирани от НОИ и 6 998 лв. – събирани от НАП). Размерът на лихвите по

съставените ревизионни актове на прекратени осигурители е 17 316 лв. (8 774 лв. – събирани от НОИ и 8 542 лв. – събирани от НАП).

4. Постъпилите суми през последния работен ден на 2016 г. в размер на 5 099 579 лв. са отразени по сметка 4885 „Вземания от други дебитори - местни лица (финансиращи позиции)”, основна част от която (5 095 303 лв.) е сумата постъпила в последния работен ден на годината по банковата сметка на НАП за събиране на приходите за социалноосигурителните фондове към НОИ. През месец януари 2017 г. тези суми са възстановени служебно от обслужващите банки по съответните сметки на ЦУ и ТП на НОИ, като операциите са отчетени, чрез кредитиране на сметка 4885 „Вземания от други дебитори - местни лица (финансиращи позиции)” – намалние 5 099 579 лв.

5. За отчитане на средствата за безработица, изплатени съгласно изискванията на съответните международни спогодби чрез търговските банки в страната се ползва разчетната сметка 4858 “Други вземания от други държави (финансиращи позиции)”. Размерът на тези средства към 30.06.2017 г. е 5 153 лв.

б. В размера на другите вземания се включват и дължимите осигурителни вноски за ДОО от НЗОК, чиято стойност е 384 958 лв. намалени с размера на дължимите от НОИ осигурителни вноски за ДОО на наети лица по програми „Временна заетост” и лица по извънтрудови правоотношения за месец юни 2017 г., платени през месец юли 2017 г. на стойност 4 671 лв.

7. Вземанията от служители на НОИ към 30.06.2017 г. са 3 199 лв.

8. Сметка 4655 „Разчети между централния бюджет и социалноосигурителни фондове за поети осигурителни вноски” – увеличение с 9 850 511 лв. По сметката текущо се отразяват разчетите с Министерство на финансите за осигурителни вноски за бюджетни разпоредители на централизирано разплащане за ДОО. Задължението за 2016 г. на централния бюджет кам ДОО за годишно разчитане в размер на 4 954 438 лв. МФ – дирекция „Държавно съкровище“ е превело по банковата сметка на ДОО в срок до 31.03.2017 г. Отразени са и приходите от осигурителни вноски от бюджетни организации за месец юни. Към 30.06.2017 г. е формирано вземане на НОИ от централния бюджет в размер на 14 804 949 лв.

9. Сметка 5081 „Левови преводи между сметки на бюджетни организации в процес на сетълмент към края на периода” – 16 771 973 лв. По сметката са отразени сумите на път в края на периода - 30.06.2017 г. от ТП на НОИ и НАП.

В група **IV. Парични средства** е отразена наличността по левови и валутни бюджетни сметки на НОИ в края на периода, която е в размер на 191 877 466 лв. , в т. ч. 191 720 776 лв. по левови банкови сметки, 6 714 лв. легова касова наличност, 1 506 лв. валутна касова наличност и 148 470 лв. по валутни сметки. По силата на Европейски регламенти и международни договори изплащането на част от пенсиите, отпуснати по българското законодателство, се извършва чрез осигурителните институти на Германия, Украйна, Молдова, Русия и Турция, а в останалите случаи се насочват директно по банковите сметки на правоимащите лица. Сумите, получени за пенсии от горепосочените осигурителни институти (без Турция) се изплащат от бюджетната ни сметка в БНБ, когато правоимащите лица са декларирали легови банкови сметки, а в случаите на посочени банкови сметки в евро, преводите се реализират чрез УниКредит Булбанк. Левовата равностойност на остатъка по валутните сметки в началото на периода в размер на 245 046 лв. е отразена в баланса в сметка 5014 „Текущи банкови сметки във валута”. В НОИ е възприета счетоводна политика за ежемесечна преоценка на валутните средства по банковите сметки, като положителните и отрицателни преоценки се отразяват в кредита и дебита на сметка 7804 „Преоценки на финансови активи (финансиращи позиции)”.

В раздел **В. Задбалансови активи** в отчетна група “Бюджети и бюджетни сметки” е отразена сумата от 8 451 064 лв. Отчетените средства представляват

получени и възстановени банкови гаранции, учредени по повод изпълнението на договорни ангажименти, обвързани с бюджетни средства, чужди ДМА и материални запаси, краткотрайни активи в употреба с характер на ДМА, подлежащи на задбалансово отчитане и активи със стойност под прага на същественост. Увеличението спрямо предходният период е в размер на 80 701 лв. и основно е формирано от предоставени банкови гаранции, осигуряващи изпълнението на сключени договори от НОИ.

II. ПАСИВ НА БАЛАНСА.

В раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** на ред Разполагаем капитал е отразена сума в размер на 141 087 002 лв. Отразен е и прираст и намаление в нетните активи от отчетния период в размер на 247 718 296 лв. – в резултат от отразените разходи и приходи от бюджетната дейност на НОИ, както следва: Отчетени разходи за периода в размер на (-5 092 894 495) лв. и отчетени приходи, трансфери, курсови разлики от валутни операции и отчетена оценка по сметките от подгрупа 780 „Увеличение/намаление на нетните активи от преоценка“ – 5 340 612 791 лв.

В раздел Б. Пасиви и приходи за бъдещи периоди, средствата са разпределени както следва:

В група **I. Дългосрочни задължения** няма отчетени стойности.

В група **II. Краткосрочни задължения** са отчетени средства в размер на 5 575 750 лв., като е формирано намаление от 34 396 993 лв. По статии, същата е разпределена както следва:

1. *Задължения към доставчици* – 13 804 лв. или нетно намаление в размер на 721 308 лв. Средствата са отчетени от администрацията на НОИ и второстепенните разпоредите с бюджет. Същите са формирани от начислени към 30.06.2017 г. фактури за доставка на гориво за служебните автомобили на НОИ по договор № 1005-40-8/17.01.2017 г. с „Петрол” АД в размер на 13 804 лв., съответно платени фактури през 01.2017 г. за 12.2016 г. в размер на 8 379 лв. Сторнирани са начислени корективи за задължения по фактури за топлоенергия, ел.енергия, вода, телефонни разходи, разходи за услуги по договори в размер на 726 733 лв.

2. *Задължения за пенсии, помощи, стипендии, субсидии* – намаление спрямо предходната година в размер на 33 378 084 лв. През месец януари 2017 г. са изплатени средствата към правоимащите лица за обезщетенията и помощите за безработица за м. декември, които към 31.12.2016 г. са начислени по сметка 4281 „Задължения за помощи и други трансфери към домакинства - местни лица-Безработица” в изпълнение на т. 49.5 от ДДС 20/2004 г.

3. *Задължения за данъци, мита и такси* в размер на 130 514 лв. или намаление спрямо предходния период с 96 554.лв. Сумата се формирана от начислен данък добавена стойност за месец юни 2017 г., платен през месец юли 2017 г. и начислен данък добавена стойност през месец декември 2016 г., но платен през месец януари 2017 г. В тази статия на баланса са отчетени и разчетите на ЦУ и ТП на НОИ във връзка с начислените и платени средства за данък върху приходите на бюджетните организации и данък върху разходите, съгласно ЗКПО.

4. *Задължения за осигурителни вноски* в размер на 391 592 лв. или намаление спрямо предходната година с 391 358 лв. Сумата се формира от начислени здравноосигурителни вноски и вноски за ДЗПО на наети лица по програми „Временна заетост” и лица по извънтрудови правоотношения за месец юни 2017 г., платени през месец юли 2017 г. (+3 221 лв.) и начислени през месец декември 2016 г., но платени

през месец януари 2017 г. (-234 лв.), включително поетите осигурителни вноски на служителите за месец юни платени през месец юли (+388 371 лв.).

5. *Задължения към персонала* в размер на 24 172 лв., или намаление спрямо предходния период с 1 543 521 лв. Основно формираното намаление в размер на 1 558 922 лв. е в резултат на сторнирани през месец януари 2017 г. начислени разходи за допълнителни възнаграждения за постигнати резултати (ДВПР) за четвърто тримесечие на 2016 г., включително и припадащите се осигурителни вноски. Възнагражденията са изплатени през месец януари 2017 г. Сумата включва и увеличение в размер на 15 401 лв. от начислени възнаграждения на наети лица по програми „Временна заетост” и лица по извънтрудови правоотношения за месец юни 2017 г., платени през месец юли 2017 г. и начислени възнаграждения през месец декември 2016 г., но платен през месец януари 2017 г. отчетени по сметка 4211 „Задължения към работници, служители и друг персонал - местни лица“.

6. *Други краткосрочни задължения* в размер на 5 014 937 лв. или увеличение спрямо предходния период с 951 117 лв. Сумата във финансовия отчет на НОИ за други краткосрочни задължения се формира от салдата по следните счетоводни сметки:

- Сметка 4675 „Разчети със социалноосигурителни фондове“ - за събрани средства и извършени плащания 3 834 211 лв. По сметка 4675 са отразени събраните от НАП суми от осигурителни вноски за УчПФ и ГВРС, постъпили по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през 06.2017 г. и прехвърлени по сметките на УчПФ и ГВРС през 07.2017 г., съответно постъпилите суми по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през 12.2016 г. и прехвърлени по сметките на УчПФ и ГВРС през 01.2017 г.

- 4685 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на социалноосигурителни фондове за постъпили и разходвани средства“ – 176 258 лв. или формирано увеличение със 126 923 лв. Тази сума се формира от извършени разходи по международен проект „Социални агенции за бъдеща Европа” (SAFE) финансиран от Европейската комисия.

- 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“ – 748 644 лв. В тази сметка са отразени задължения на НОИ към клиенти от внесени парични гаранции, осигуряващи изпълнението на сключени договори от НОИ към 30.06.2017 г.

- 4853 „Други задължения към други държави (приходно-разходни позиции)” – 4 534 лв. Чрез разчетна сметка 4853 се отчита възстановяването от ЦУ на НОИ на прихванати суми от пенсии съгласно чл. 72 от ЕРМД.

- 4854 „Други задължения към други държави (финансиращи позиции)” – 231 514 лв. За отчитане на средствата за пенсии, получени от други държави и изплатени съгласно изискванията на съответните международни спогодби чрез търговските банки в страната се ползва разчетната сметка 4854.

- 4897 „Задължения към други кредитори - местни лица“ – 19 776 лв.

В група III. Провизии и приходи за бъдещи периоди – намаление в размер на 591 763 лв. Средствата представляват сторнирани през януари 2017 г. начислени през декември 2016 г. неизползвани отпуски на персонала за 2016 г., в едно с полагащите се осигурителни вноски за сметка на работодателя, съгласно т. 19.7. от ДДС № 20/2004 г.

В раздел В. Задбалансови пасиви от пасива на баланса в отчетна група “Бюджет” е отразена сумата от 15 429 555 лв.

В позициите “Задбалансови пасиви” са включени само условните пасиви, а не салдата на всички задбалансови пасивни сметки. В салдото не са включени салдата по сметки от подгрупи 980 „Поети ангажименти за разходи - потоци“ съгласно т. 36, Раздел V от указанията за попълване на макета на баланса. Средствата, отчетени в този раздел от пасива представляват наличните в края на периода средства по сключени договори с доставчици на стоки и услуги, преди да е извършена доставката или услугата. Поетите по сключени договори ангажименти през 2017 г. са в размер на 8 664

288 лв., отразени по кредитния оборот на сметка 9200 „Поети ангажменти за разходи – наличности”, а реализираните ангажменти, отразени по дебитния оборот са в размер на 6 154 008 лв. Възникналите ангажменти за разходи с незабавна реализация, отразени по дебитния оборот на сметка 9801 „Възникнали ангажменти за разходи с незабавна реализация” са в размер на 674 723 822 лв., основна част от които са изплатени краткосрочни обезщетения. Извършените корекции по поети ангажменти по сключени договори са отразени по дебитния и кредитния обороти на сметка 9808 „Корекции в обема/стойността на поетите ангажменти за разходи” и са в размер на 819 138 лв. Анулираните ангажменти, отразени по сметка 9809 „Анулиране (канцелиране) на поети ангажменти за разходи” са в размер на 2 427 лв.

ОТЧЕТНА ГРУПА „СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ”

В стопанска област „Сметки за средства от Европейския съюз“ са отразени извършените разходи по проект в който НОИ участва като партньор в международен консорциум „Социални агенции за бъдеща Европа” (SAFE) съставен от 13 държави и финансиран от Европейската комисия.

I. АКТИВ НА БАЛАНСА

В раздел **Б. Финансови активи** в баланса е записана сумата от 176 258 лв. или увеличаване спрямо предходния период, както следва:

Други вземания – увеличение в размер на 126 923 лв., отчетено по сметка 4685 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на социалноосигурителни фондове за постъпили и разходвани средства“ формирано от извършени разходи по международен проект „Социални агенции за бъдеща Европа” (SAFE), финансиран от Европейската комисия.

II. ПАСИВ НА БАЛАНСА

В раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** на ред Разполагаем капитал е отразена сума в размер на 13 300 лв. Формираният прираст/намаление в нетните активи от отчетния период е в размер на 176 258 лв. - размерът на отразените разходи и приходи в стопанска област „Сметки за средства от Европейския съюз“ на НОИ е както следва: Отчетени разходи за периода в размер на (-46 838) лв. и отчетени приходи и трансфери в размер на 223 096 лв.

В раздел **Б. Пасиви и приходи за бъдещи периоди** – няма отчетени средства, формирано е намаление в размер на 49 335 лв. разпределено, както следва:

В група III. Провизии и отсрочени задължения, статия *Отсрочени помощи, дарения и трансфери* намаление 49 335 лв. – през месец януари е сторниран начислен коректив за неизразходвана сума от авансово преведени средства по международен проект „Социални агенции за бъдеща Европа” (SAFE) финансиран от Европейската комисия отчетен по сметка 4989 ”Коректив за неусвоени помощи и дарения” /коректива е начислен към 31.12.2016 г. съгласно т. 22.1 от ДДС № 14/30.12.2013 г на МФ/.

В раздел **В. Задбалансови пасиви** в отчетна група СЕС нямаме налични ангажменти към края на отчетния период. Към 30.06.2017 г. са реализирани поетите ангажменти по договори, свързани с проекти по ОПАК и международни проекти в размер на 6 257 лв. Възникналите ангажменти за разходи с незабавна реализация, отразени по дебитния оборот на сметка 9801 „Възникнали ангажменти за разходи с незабавна реализация” са в размер на 2 159 лв.

ОТЧЕТНА ГРУПА “ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ”

За отчитане на разходите за придобиване на активи, които се изписват на разход при тяхното придобиване – земи (с изключение на прилежащите към сгради и съоразения земи), инфраструктурни обекти, активи с историческа и художествена стойност, активи предназначени за специални дейности по отбраната и сигурността и книги за библиотеки се използват сметките от подгрупа 607 “Наеми и разходи за инфраструктурни обекти, земя и други активи и активи с художествена и историческа стойност”. Спазено е изискването за балансовото признаване (капитализиране) на изписаните като текущ разход дълготрайни активи в сметки от група 22 “Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група (стопанска област) ”Други сметки и дейности”.

I. АКТИВ НА БАЛАНСА

Сумата в актива на баланса раздел **А. Нефинансови активи** е в размер на 1 242 904 лв., нямаме отчетено увеличение/намаление спрямо предходната година.

В група I. Дълготрайни материални активи - няма промяна в размера на отчетените активи, чиято стойност е в размер на 1 242 904 лв.

II. ПАСИВ НА БАЛАНСА

В раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** на ред Разполагаем капитал не е отразена сума. Нямаме отразен прираст и намаление в нетните активи от отчетния период.

ГЛАВЕН СЧЕТОВОДИТЕЛ:

АЛБЕНА АЛЕКСАНДРОВА

РЪКОВОДИТЕЛ:

ВЕСЕЛА КАРАИВАНОВА-НАЧЕВА